



Novi zvon

Novi zvon

Letnik V, številka 2
(april/maj 2016)

ISSN: 2385-9687

Revija deluje pod licenco creative commons.

Glavna in odgovorna urednica:
Gaja Jezernik Kos

Pomočnica in področna pomočnica urednice za poezijo:
Sara Fabjan

Področni pomočnik urednice za prozo:
Patrik Holz

Področni pomočnik urednice za dramatiko:
Boris Kos

Strokovna sodelavka – intervju:
Veronika Šoster

Strokovna sodelavka – lektorica:
Vesna Rogl

Virtualni mentor:
T. V.

Poezija

Nastja Koritnik

Stoletje

Misli si zlagane oblake, besede, ki so jih že izgovorili pred
tabo, kot da si njihovega smisla stvaritelj,
mrtve oči praposledice, ki te svari s pogledom, ko misliš, da
toneš na samo dno bistva,
v resnici pa si poln prekletstva;
svetost, v pomenu, ki ga iščeš, se ti izmika,
ker ne obstaja brez zlega stika –
prava misel se ti v grlu zatika, kajti ti je ne premoreš.
Poglej tja gor, v modro praznino, pa boš videl, da nedefinirana
upogljivost je tvoj edini rešitelj.

On je izbrisal nebo

Bela Smrt. Pridi. Pridi, bela smrt na črnem konju.

Čakam te na dnu te strgane strani.

Najmočnejše zaviti ventili popuščajo.

Pridi, kot si prišla že pred tem po moj smisel.

Pridi. Črnina te prehiteva po desni.

Miniature

Težka opeka pada na streho. Hiša iz slame se ruši na tla. Njena tiha eleganca gre plesat morskim kumaram za 10 evrov. Pa še vesela je lahko.

Črna lutka udriha po avtu. Avto kliče na pomoč. Žirafa mu pomaga, ampak bo odnesla traktor. Z njim bo povozila slona. Slonji rod bo želel maščevanje, žirafi bo prerezal vrat. Njena senca bo zapustila telo, lovila bo ljudi po vasi.

Ni me strah sence.

Vse sta le ogenj in gnoj.

Karmen Vidmar

MRZEL tempelj CASINOJA

od preglasnega zvenenja po avtomatih
noč škrta kot gluha prostornina s svodom
čas nima mere ne srečne številke
le rezek vonj doseže tvoj obraz
čeprav ne veš zakaj
misliš da je hrana za dušo
dan za dnem vstopaš in izstopaš
odrevenela igra pokra premamlja na površje
limit plačilne kartice
groza ki jo tke praznina je skoraj otipljiva
zdaj nimaš več naslova
si zgolj nema senca točke zabodenega šestila
z lastno strogostjo si si dal prepoved

Materializem

nad tržaškim zalivom
opazujem oblak
podoben vesoljskemu plovilu
tudi če zelo hitim
je enako oddaljen
in ne postaja nekaj drugega
ne vem od kod prihaja
in kdaj bo spet izginil
znotraj njega so bliski korenin
ki jim ne znam slediti do izvora
usta groma se krohotajo mraku
in tišina obmolkne hripava
poredko se temu čudim
pa bi se morala
kolikor morem se zamaknem
dokler me ne zmoti življenje na dotik

Preludij gibanja

z volančki aranžiran spomin
nagrbančenih dokolenk
skomigajočih po zloščenih čevljih
plešeš proti neskončnemu
nikoli nisi hotela v cerkev
ker si mislila da angeli
kjer je vse oglato in resnično
ne prenesejo pogleda v oči
skozi prozoren okvir
se odmaknem
ulica je mirna
jesen že prihaja in ničesar
drugega ne vem
proti bohotnim drevesom
se kotali hlad
svetloba narobe obrnjene pokrajine
počasi kaplja v noč
v telesu ki se ne mladi

Aleš Jelenko

Puzzle

Vsak dan me je več
moje telo so majhni koščki
trdi
a upogljivi
vsakič ko najdem novega
ga potisnem v primerno
špranjo

rastem počasi
rastem šest dni
nato vstanem
kot Eddie
iz groba

obrnem se na trebuh
in si polepim hrbtenico
da bom dovolj stabilen
da se koščki ne bodo
razleteli

volk sem
plenilec
lovim po vseh štirih
in se baham na dveh
alfa samec
oko na piramidi
brez podstavka

zgolj oko

Douglas Adams je (bil) sestavljen

Umberto Eco je sestavljen

Julian Barnes je sestavljen

Hans Magnus Enzensberger je sestavljen

John Ashbery je sestavljen

Aleš Jelenko je sestavljen

resnično *je* sestavljen

ime na ozadju okvirja

ne pomaga kaj dosti

ko slika pobledi

se ravnodušno razstavi

in zloži v škatlo

Heineken govori, resno

da zemlja ni okrogla
da ura nima 60 minut
da sta barvi zgolj dve;
črna in bela
pa saj bi se dalo debatirati
ali sta
ali nista
a je rdeča kapica na polici
volk na naslovnici
in babica v postelji
sci-fi reality
odmeva v glavi
s kančkom humorja
in tistega
azijskega pogleda
strašnega kitajca
(in požirek)
(obvezno z ledom)

razbito steklo
iz pekinga
zadeva
ne deluje dolgo
sila nerodna reč
PBS ne nosi krivde
niti kvazi delnic
ali mojega pujsa

zadeva enostavno
ne deluje dobro
ker pač ni mavrice
oblakov in sonca
ali tistih
gromozanskih
pajkov
iz gospodarja prstanov
 (lepo teče)
 (še pena na vrhu)

Proza

Ivona Bozik

Zidovi

Ležala sem na mrzlih tleh, ki so prijetno ravnala in hladila moj hrbet, ter pogledovala v nebo, ki se je s svojimi raznoterimi barvami postavljalo na ogled in odpiralo moje misli. Sanjala sem. Njegovi oblaki in zvezde so se predajali dosegu mojih rok, iztegnjenih v vere polnem nasmehu »in zvezdnato nebo nad mano«, ko sem v sebi čutila polnost in zasidranost neke druge nujnosti. Nikamor se mi ni mudilo, čeprav je v meni bruhalo ognjena lava, napajala krvne žile, pljučne mehurčke in stekla v kosti udov vse do konice prstov. Vse se je predajalo neskončnim možnostim, ki so ostajale v zavetju neizrečenosti. Položaj telesa je začaral moja občutja in razgled zavedel moje mišice, ki so spregledale predlog premika. Dolgo sem ostala v tej preplavljajoči omami. Dokler ni težnja postala premočna in so možnosti zahtevale uresničitev. Mišice so trznile, udi dvignili in za sabo potegnili trup, na katerem se je glava še vedno trudila gledati v nebo. Po nekaj spotakljivih korakih se je morala vdati in spustiti pogled v lastno višino, ugledati svet, ki mu je pripadala in kjer bo morala določiti svoje delovanje. Prevezla me je odločnost. Niti po nekaj metrih hoje ni popustila, čeprav pred sabo nisem videla ničesar določljivega, le prazni horizont, ki se je odmikal v daljavo. Očiten cilj je ostajal zavezan tišini. Dolgo sem izmenično hodila obuta in bosa tekla, ne da bi zares pomislila na počitek in zastoj (ta misel je bila kot sveča, ki jo veter v trenutku prižiga že ugasne). Bežno sem zaznavala pokrajine v pasovih tropov in puščav, kamenja in vlažne prsti, na nebu iskala

zvezde, ki so v intervalih izginjale in ponovno pomežiknile. V sekundi predane pozornosti me je zaustavil močan udarec, razporejen med kolena, pesti in čelo, me vrgel nazaj in prvič prekinil moj pohod. V resnici me ni popolnoma presenetil. Sledila sem rahlemu zavojju, dokler niso oči videle, kako je horizont zasedla večna krivulja. Takrat me je zemlja potegnila k sebi, da sem ponovno legla na njeno neutrudno mehko, prijela kepo v svojem grlu. Vsake toliko sem pomignila z roko in očesom proti desni, ki je po delčkih izginjala skupaj z mojimi kretnjami. Predala sem se mirnosti neba, očaranosti nad njegovim smotrom, ki je v meni prebujal izbruhe ponovno utekočinjenega ognja.

Sol

S pripovedovanjem se ohranja napačen mit, tisti o miški, dveh, v smetani, ki se stepe in ki se ji uide. V resnici se ničemur ne uide, dokler ne izgine. In tvoje lomastenje z okončinami, čeprav morda daljšimi od glodavčevih, je popolnoma brez uspeha. Da, popolnoma noro v resnici, pobira ti življenjsko potrebno energijo. Opusti ga torej, razen če želiš v tekočini utoniti. V tem oceanu, kjer ni stekla kozarca, kamor bi butal, ni njegovega vrha, ki bi se ga na koncu oprijel. Tu, kjer je zemlja nevidno daleč, izmikajoča se obljuba, ki jo ugledaš morda šele svoj zadnji dan (če že želiš verjeti nekemu upu). Tu, kamor si bil vržen iz nič in si ob prvem dotiku s soljo, ki ti je vdrla v usta in nos, sprožil svoj epski jok, verjetno edini resnično racionalen in sprejemljiv. Vsi naslednji so zgolj nesmiselni upori, udarjanje z rokami po gladini, ki jih spusti skozi in za svojo zabavo sproži nekaj svojih pljunkov, te z veseljem zadane še v oči. Daj, udarjaj s pestjo, ti večni otrok, teptaj z nogami po manjkajočem dnu, deri se in histerično plavaj v krogu, dokler ne boš obupal iz utrujenosti, se potopil, da te sprejme vseobdajajoča milina. Tega ti ne morem prepričati. Pomisli na vse grozote temin globine in pusti, da te strah paralizira, svoje kopenske oči privajaj na morsko okolico, ujemi žarke svetlobe, ki prodirajo vanjo in ti pokažejo zgolj umirjene jate rib, odseve nevarnosti. Dokler ne boš morda dojel priročnosti, priljudnosti soli, umiril svoje okončine in se ji prepustil v lebdenju. Šele zdaj mi odgovori: te res moti, da preveč spominjaš na mrtvaka?

Karmen Vidmar

Smrtni greh, ki ga je zakuhal sosed Bjanko

Ni vsak sosed naš sosed Bjanko.

Saj vem, da so zaenkrat klonirali samo ovco in da je vsak človek individuum, ampak obstajajo ljudje, ki so bolj redki od drugih. Naš sosed Bjanko je pravi intelektualec; doktorat ima iz kompozicije, jezikoslovja in filozofije. Kadar mi zmanjka mleka, si ga grem vedno sposoditi k njemu in vedno se vrnem nazaj v stanovanje pametnejša za dodatnih 6 odstotkov. Na fakulteti ga niti ne upam pozdraviti, ker hodi tako samozavestno, da vse sije od njega. Vse profesorice so navdušene nad njim.

»Oh, profesor Bjanko, oh, se opravičujem, he, he, profesor Matešič, se razume, da. Težko se navadim, da bi ga klicala po priimku, ko pa je bil še moj študent.«

»No, to je vse, kar vem o tej temi, sicer pa je to bolj Matešičevo področje. No, ENO izmed njegovih področij, se razume.«

»Obvezna literatura sta seveda v prvi vrsti magistrsko in doktorsko delo profesorja Matešiča ...«

»Profesor Matešič vam bo verjetno znal kaj več povedati o tej temi.«

Skratka, naš sosed doktor Bjanko je Bog.

Seveda je odveč omenjati, da so vse študentke dobesedno obsedene z njim. Ni naključje, da sta dve njegovi bivši pravzaprav njegovi bivši študentki. Niti ni naključje, da si

mleko najraje sposojam od njega. Gotovo pa mora biti veliko naključje, da trenutno živi sam.

Mogoče zato, ker je neizmerno občutljiv za to, da kdo česa ne ve. Težko je biti genij. Vsak pisni in ustni izpit sta za njega prava živalska muka.

»Kako tega ne veste!?! Nič ne znate, kaj je z vami, slovenisti ...«

Danes vodi razpravo na neki okrogli mizi. Tam bodo vsi veleslavni doktoranti s področja jezikoslovja. Verjetno bodo spet razpravljali o kakšni temi, s katero se gospod Bjanko ukvarja že vrsto let. Na srečo bo prenos v živo. To zame pomeni nič sposojanja mleka ta večer.

Temu primerno je moj večer tudi izgledal. Pisanje seminarskih nalog, branje neke kontroverzne drame in vaja klavirja. Nič posebnega. Ure so kljub vsemu minile, kot bi mignil. Ko sem se prerinila do televizije, se je oddaja ravno začejala.

Za okroglo mizo so sedele same največje jezikoslovne živine. Najprej so eno uro razpravljali o vprašanju Rezije in Rezijanov, nato pa še eno uro o najnovejših odkritjih, ki pričajo o povezavi imena Laibach z imenom Ljubljana. Potem pa je pogovor nenadoma zašel v neko čudno smer. Profesor Bjanko namreč več kot očitno ni vedel, da je ena izmed teorij lingvista Tijmena Prinka, da je ime Laibach preko nekdanjega skupnega imena za ljubljansko reko in mesto povezano s staroslovanskim osebnim imenom *Ljubovid*.

To je bilo usodno. Zgroženi obrazi so zrl v profesorja Bjanka. Na njih je bilo opaziti sledove gnusa. Profesor je želel popraviti vtis in nadaljevati etimološko debato, toda nihče več ga ni jemal resno. Nihče več mu ni namenjal pozornosti. Dobil je še nekaj vzvišenih pogledov, naveličanih od globokega razočaranja, nato pa niti tega ne več. Presenečeno je umolknil, vendar pa je bilo očitno, da je prepameten, da bi si te odzive jemal k srcu. Škoda, da kljub temu ne dovolj pameten, da bi vedel za teorijo Prinka. Naslednji dan je bilo njegovo predavanje zelo kaotično; Bjanko je sicer posegal po svojih povsem vsakdanjih, že neštetokrat preizkušenih predavateljskih metodah, toda njegovi študentje prvega letnika so križem rok sedeli vsak na svojem stolu in ga gledali kot Sfinga ob prvem srečanju z Ojdipom. Študentje drugega letnika so med predavanjem vpili: »GOTOF SI!«, zadnji letniki pa so nasprotovali vsaki njegovi trditvi in ko jo je pričel zagovarjati, mu je predstavnik študentskega sveta zabrusil: »Kaj pa vi veste, saj vsi vemo, da ne veste vsega.«

Tako je, kaj pa človek ve, ko se enkrat ujame v neznanju nečesa. In ravno ko ga je pričelo to dejstvo zbadati v rebrih, mu je študent z magisterija prisolil klofuto.

Bjanko se je šepajoč opotekel iz predavalnice, kjer so ga že čakali najbolj znanja željni kolegi etimologi, morfologi in frazeologi, profesorica vede o praznih puhlicah ga je seveda pričakala z vilami, asistent s slavistike (ki se ga ta sramota ravno tako tiče, se razume, saj se že celo leto redno družijo s profesorjem Bjankom, dokler ga ni tako nečedno onečastil) pa

je za njimi dirjal z baklo in vpil: »Sram te bodi, Bjanko! Kaj pa najina kosila?! Kaj pa najine debate o skaldnji?!« Ko so ga ujeli, so ga zaprli v kletko in sojenje se je pričelo.

NAGOVOR

Profesorica Gnida (tista za vedo o praznih publicah): (Spoštovani bomo izpustili) gospod Bjanko Matešič, žalili ste čast naše pokončne fakultete, znane po prizadevanju za znanje in presežek ljudstva. Kako se boste zagovarjali?

ODGOVOR

Profesor Matešič (še vedno v svoji kletki): Kriv sem samo tega, da nisem popoln. Kriv sem samo tega, da premorem toliko človeka kot vsak drug človek.

Profesorica Gnida odkimava, profesor Stanko (kolega etimolog) izgleda, kot da ga bo zdaj zdaj zadela srčna kap, asistent s slavistike odkimava, morfologinja odkimava, VSI PROFESORJI ODKIMAVAJO.

VSI ŠTUDENTJE ODKIMAVAJO.

Profesorja Bjanka so zaklali kot prašiča. Prašič Matešič, konec je z vami.

Mar niti tega ne veste, da se smrtni greh kaznuje s smrtjo? Prav zares si jo zaslužite.

NOVI ZVON	1
POEZIJA	3
NASTJA KORITNIK	4
<i>Stoletje</i>	4
<i>On je izbrisal nebo</i>	5
<i>Miniature</i>	6
KARMEN VIDMAR	7
<i>MRZEL tempelj CASINOJA</i>	7
<i>Materializem</i>	8
<i>Preludij gibanja</i>	9
ALEŠ JELENKO	10
<i>Puzzle</i>	10
<i>Heineken govori, resno</i>	12
PROZA	14
IVONA BOZIK.....	15
<i>Zidovi</i>	15
<i>Sol</i>	17
KARMEN VIDMAR	18
<i>Smrtni greh, ki ga je zakuhal sosed Bjanko</i>	18